

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quod Constantinus adhibitis orationibus componebat se ad bellum:
Licinius contra incantationibus. Cap. IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

loca, in quibus versabatur Tyrānus quasi manu dixisset.

*Quid Constantinus animo conceperit, cum christianis
persequutio intentaretur.*

CAP. III.

Qui cum ne rumorem quidem de illis rebus quas diximus dissipatum amplius ferendum cerneret, modesta animi, ratione, rem secum reputare, & morum seueritate cum Clementia naturaliter sibi insita temperata, ad afflictorum liberationem maturare cæpit: existimans pietatis & sanctimonix munus esse, vt per vnus eadem infinita hominum multitudo seruaretur incolumis. Nam cum animo complexus esset se magna facilitate vsum hominisque commiserationem parum promerentis misertum, ei vtpote à malorum instituto minime recedenti nihil omnino profuisse, imò verò eius rabiem contra subiectos magis auxisse, adeo vt illis qui ab eo erant afflictati, nulla esset reliqua salutis spes, absque cunctatione dextram salutarem iis, qui essent in tam extremas calamitates prolapsi, porrigere instituit. Idcirco consuetum militaris expeditionis apparatus instituit. vniuersa agmina tam peditum, quam equitum, ad illum frequentia confluunt: quæ omnia antecedebant insignia certæ in deum fiducia, quæ crucis effigiem supra monstratam, pulchrè representarunt.

*Quod Constantinus adhibitis orationibus componebat se ad
bellum: Licinius contra incantationibus.*

CAP. IIII.

Precibus, si vnquam aliàs, etiam iam sibi opus esse prope intelligens, dei sollicitare sacerdotes, vt semper cum ipso versari, semperque presto esse vellent: hosque tanquam quosdam animæ custodes ducere. Nunc vero qui tyrānidè propugnabat, cū auditione accepisset. Constantinū contra hostes nō aliter, quā per dei virtutē præfidiū ipsi afferentē victoriam conari cōparare, & eos, quos dixi, semper vnā cum illo versari, ei adesse, & salutaris Christi passionis insigne vniuersum illius exercitū perpe-

EVSEBII DE VITA

perpetuò antecedere, has res reuera (sic namque erat verisimile) irrisione dignas putauit: simulque Constantinum habuit ludibrio, & contumeliosis verbis lacerauit. Itaque is primum augures & vates Aegyptiorum, venificos etiam & praestigiatores, sacrificos & prophetas eorum, quos habebat pro diis accersit ad se: deinde diis illis, quos sibi colendos censuit, victimis placatis, Sciscitatur, quo modo belli exitus ipsi cederet. Illi enim hostium victorem sine dubio fore, inque bello superiores laturum vno ore respondent. Quin etiam longis carminum ambagibus oracula vbique idem asseuerant. Augures predicant ei per auium volatus fausta praesignificata esse: Sacrifici viscerum micationem similia portendere demonstrant: Fraudulentis igitur istorum promissis elatus, magna cum confidentia castris egressus est, ad manus conferendas paratus.

Quid de idolis & Christo dixerit, cum in lucis demonibus sacrificarit.

CAP. V.

Qui cum esset praelium initurus, satellites suos, & eos quos inter amicos eximie charos habebat, in locum quendam qui sacer apud illos putabatur, conuocat. In quo nemus erat irriguum & densum: variae item statuæ lapideae vario artificio sculptae, diis ipsius in eo erectae: Quibus cum cereos accendisset, & consuetas iminolasset hostias, eiusmodi orationem habuisse fertur. Viri amici ac focii, Dii isti sunt patrii, quos ex maioribus antiquitus colendos accepimus, quosque religiose & sancte veneramus. Iste, qui nobiscum praelium initurus est, patriis institutis violatis, praeter errore, quo caecatus est, peregrinum quendam deum (vnde haud equidem scio) colens, impia opinione mentem imbuit: & turpi istius insigni exercitum suum magnopere dedecorat. Quo fretus procedit in aciem, & non contra nos solum, sed multo potius contra ipsos deos, quorum cultorum ut proditor, deseruit, arma ferre aggreditur. Hoc igitur in tempore, liquido constabit, & quis nostrum opinionis errore vagatur, & vtrum diis, qui à nobis, an qui ab altera parte coluntur,